

ČARO DETVIANSKYCH VIANOC

Vianočnú atmosféru cítiť s príchodom Vianoc zo dňa na deň viac a viac. Už čoskoro sa s vôňou ihličia nastáhuje do našich domov a príbytkov. V tomto čase sme si všetci akosi bližšie, naplnení dobrými želaniami a predsa vzatiami.

Podľa kresťanského kalendára Vianoce patria k najväčším sviatkom v roku, v tieto dni slávime príchod a narodenie Spasiteľa Ježiša Krista.

○ Detvianski betlehemci

Vianočné zvyky, ktoré sú súčasťou neodmysliteľnej tradície, pre mnohých predstavujú neopakovateľné čaro a v živote rodín majú pevné miesto. No nájdu sa aj takí, pre ktorých neznamenajú veľa a vianočné sviatky sú pre nich dňami ako každé iné.

Zvyky a obrady, ktoré sa kedysi vykonávali v čase predvianočnom a vianočnom, symbolizovali začiatok novej etapy, nového hospodárskeho roka. Boli smerované najmä k tomu, aby priaznivo ovplyvnili prosperitu hospodárstva, zabezpečili dobrú úrodu, zdravie a spokojnosť rodiny.

Všetko bolo treba urobiť tak, ako bolo nepísaným zvykom a pravidlom. V týždni pred vianočnými sviatkami sa museli práce

v domácnosti zadeliť tak, aby na Vianoce bolo všetko čisté, pripravené a na svojom mieste. Ak mal niekto niečo požičané, musel to vrátiť. Aby sa zabezpečilo zdravie členov rodiny, bolo potrebné všetko vyčistiť riady, nábytok, steny izieb aj celú hospodársku usadlosť. Šatstvo muselo byť vyprané, zavesené a uložené, nesmelo ostať niekde visieť, lebo sa verilo, že ten, komu vec patrí, by do roka mohol zomrieť.

Muži robili práce okolo hospodárstva, najmä také, ktoré bolo možné urobiť s viacdenným predstihom. Nachystali dostatok dreva na kúrenie, vyčistili maštale, pripravili podstielku a krmivo pre dobytok. Cez sviatky potom iba svätili a robili len tie najnutnejšie práce.

Na Štedrý deň všetci zavčasu vstali, aby boli po celý rok šikovní, vo všetkom vždy prví a aby im práca išla dobre od ruky. Tieto zvyky súviseli s mágiou prvého dňa. Celý deň sa bolo treba správať prívetivo, aby boli takí po celý rok.

Ženy na Štedrý deň vstávali veľmi zavčasu a po celý deň mali ruky plné práce. Hneď ráno zakúrili do pece a chystali vianočné pečivo, aby bolo čerstvé, dobré a voňavé. Piekli chlieb, opekance, kysnuté koláče. Na príprave cesta si dali veľmi záležať, lebo dobre nakysnuté cesto a vydarené pečivo symbolizovalo hojnosť a prosperitu hospodárstva. Ak sa pečivo

○ Detvianski betlehemci

nevydario, slabo nakyslo alebo sa pekne nepieklo, hospodárstvu hrozil úpadok. Voda, ktorou umyli riady pri príprave cesta, mala závažnú moc. Vyliali ju pod ovocné stromy, aby tieto v budúcom roku priniesli hojnosť úrody.

Pečivo bolo dôležitou súčasťou vianočného stola. Muselo ho byť dostatok, aby rodina mala po celý rok hojnosť. Chlieb nemohol chýbať na stole počas celých Vianoc. S cesnakom a kúskami koláča ho dávali pred štedrou večerou aj domácim zvieratám, aby aj oni vedeli, že sú Vianoce, a aby boli zdravé, prítluné a bol ich dostatok.

Kúsok chleba spolu so strúčikom cesnaku zvykli hodiť aj do studne, aby im po celý rok dávala zdravú vodu. Cesnak mal ochrannú funkciu nielen pred chorobami, ale aj urieknutím, strigami a zlými silami.

Na Štedrý deň, Božie narodenie a Nový rok ženy nemohli chodiť po druhých domoch, lebo v tomto čase prinášali nešťastie. Preto v tieto dni platil pre ne nepísaný zákaz vstupu do cudzích domov. Na rozdiel od žien, muži a chlapci boli vítaní, lebo ich príchod znamenal pre rodinu šťastie a prosperitu. Najmä malí zdraví chlapci a ruční mladenci boli v čase Vianoc v dome očakávaní. Medzi staršou generáciou pretrvávajú mnohé z týchto zvykov dodnes.

Štedrovečerný stôl mal symbolizovať hojnosť a dostatok všetkého. Preto na ňom bolo trocha zo všetkého, čo sa v hospodárstve urodilo.

Detvania boli katolíci a po celý Štedrý deň dodržiavali pôst. Deťom sa zvyklo hovoriť, že kto sa bude cez deň postiť, večer vidí Ježiška. Aj na večeru jedli len pôstne jedlá pripravené na masle. Klobásu a mäso jedli len po polnoci, keď prišli z polnočnej omše. A tak je to vo väčšine detvianskych domácností dodnes.

Najtypickejším vianočným jedlom sú dodnes vianočné oblátky s medom a cesnakom, jabĺčka a orechy, opekance s makom omastené maslom, pôstna kapustnica s hribsmi. Koláče z kysnutého cesta v tvare závinov plnené makom, orechmi, lekvárom, tvarohom, kapustou v Detve volali „babky“. Oblube sa dodnes tešia štrúdle: makové, jablkové, tvarohové, orechové. Až v druhej polovici minulého storočia na naše vianočné stoly pribudla ryba a zemiakový šalát.

A aké nápoje pili kedysi Detvania na Vianoce? Predovšetkým to bol chutný nápoj zo sušených varených hrušiek a sliviek, ktoré uvarili vo vode. Navarili ho vo väčšom množstve, dali do veľkej nádoby a pili počas celých sviatkov. Počas večere si pripíjali hriatym. Pripravovali ho tak, že na malé kúsky pokrájali a vyškvarili kúsok sadla alebo slaniny, trochu cukru upražili na karamel, zaliali ho malým množstvom

(Pokračovanie na 3. strane)

Veselé Vianoce a šťastný Nový rok
praje
redakcia Detvianskych novín

Ako som sa sem dostal...

Budova sa mala zároveň za-
tepliť a vymeniť okná. Úlohou ži-
adateľa v projekte, ktorým bolo
Mesto Detva, bolo zabezpečenie
propagácie vybratej technológie

Ako si môžete všimnúť, zvíťazil
druhý variant.

Motivačná chvíľka s predško-
látkmi na tému obnoviteľné zdroje
energie, resp. ako vnímam prírodu

**Vznikol som ako iniciatíva členov občianskeho združenia
Aktívne mesto, občianskeho združenia Kolovrá-
tok, zamestnancov MsÚ Detva. Prvotným zámerom bolo
zviditeľnenie projektu zameraného na využívanie geoter-
málnej energie v budove "starého MNV" (dnes Mestský
dom) na Námestí SNP.**

a celkovo projektu rekonštrukcie
budovy Mestského domu. Zdru-
ženie Aktívne mesto si zobralo
za úlohu spropagovať projekt
a zároveň alternatívny zdroj ener-
gie. **Súčasne sa podávali dve
žiadosti** na Rekonštrukciu Mes-
tského domu a propagáciu pro-
jektu. Čo by človek nebol
na začiatku povedal, **informačný
objekt** o obnoviteľných zdrojoch
energie bol finančne **podporený**,
na rozdiel od hlavného zámeru
umiestnenia alternatívnej technol-
ógie na výrobu geotermálnej
energie. Do druhého kola grantov-
vého programu sa rekonštrukcia
dostala, ale ďalej už v silnej kon-
kurencii projektov neobstála.

Ešte ako projekt (žiadosť) ma
vybrali spomedzi **56 žiadateľov**
6. ročníka grantového programu
„Tu sa nám páči“ tu chceme žiť
2010 Centra pre filantropiu/ Bau-
mit. To som sa musel v Bratislave
zapáčiť, keď ma z 12 podpore-
ných projektov umiestnili
na **4. miesto**.

Od tejto chvíle som si už ako
Informačný objekt (OZENko) razil
cestu sám. Bolo na zváženie, či
v projekte pokračovať v pôvod-
nom zámere, alebo sa pustiť
do všeobecných informácií o ob-
noviteľných zdrojoch energie.

okolo seba, prírodu Podpoľania
priniesla návrhy, z čoho budem
zhotovený. Všade okolo nás sú
stromy, a preto aj u detí prevládli
ako námety stromy. Objekt
OZENko putoval až z okraja ok-
resu Detva. V marci 2011 sa za-
mestnanci **Lesov SR, odštepny
závod Kriváň** v spolupráci s čle-
nom **združenia Aktívne mesto**,
správca lesa, lesná stráž s členmi
združenia Kolovrátok prechádzali
po lese a vyberali strom, kto-
rý by sa tak hodil na realizáciu
detského námetu.

Z Dolnej Bzovej sa podarilo
stromu, ktorý by veru **onedlho vy-
píli**, po zdĺhavej ceste dostať na
faru v Detve. Pán dekan mi dovolil
stráviť istý čas na pozemkoch fa-
ry, kde sa mi jej pozornosti a ži-
adaného vzhľadu. V rámci
detského „prímestského“ tábora
sa s príspevom detí podarilo vy-
maľovať 24 drevených listov, kto-
ré dnes zdočia moje konáre.
Búdka pre vtáky, lavička a infor-
mačné tabule s informáciami
dnes dotvárajú samotný objekt

OZENka.

**Z obyčajného duba sa tak
príspevom umeleckých rúk rez-
bára Jána Môtovského z Detvy
stal jedinečný pútač - artefakt,
atrapa stromu plná hodnotných
informácií zdočená Podpoľan-
skými motívmi.** Svarga, slnko, či
margarétka, drevené maľované
listy a vtáčia búdka sú dnes sú-
časťou objektu informujúceho
o obnoviteľných zdrojoch energie.

Podakovanie patrí:

Materská škola na ulici
M.R.Štefánika v Detve, umelec
Ján Môtovský z Detvy, Fara
v Detve, Detvianska umelecká
kolónia, Detvianska aliancia Ró-
mov, Priatelia Zeme CEPA
a všetkým ostatným jednotliv-
com, ktorí sa pričínili o môj vznik
a existenciu.

PARTNERI: OZ Aktívne mes-
to, Lesy SRoz Kriváň, Servisné
centrum pre mikroregión Podpo-
ľanie, Centrum pre filantropiu,
Mesto Detva.

Viac informácií a fotodoku-
mentácia projektu:

www.aktivne-mesto.hostei.com

Matej Lalík
Foto: Aktívne mesto

Centrum voľného času
v spolupráci s Hokejovým klu-
bom HC 07 Detva pripravili pre
deti a ich rodičov 4.12. na Zim-
nom štadióne v Detve športo-
vo zábavné podujatie Mikuláš
na ľade. Podujatie sa stretlo

s priaznivou odozvou o čom
svedčí počet návštevníkov.
332 detí spolu s rodičmi strávi-
lo nedeľné popoludnie na det-
vianskom „zimáku“ kde sme
pre nich pripravili pestrý pro-
gram.

Mikuláš na ľade

Okrem športovo zába-
vných súťaží, ktoré sa niesli
v duchu zdravej výživy výro-
bku RAMA, a za ktoré získavali
podľa umiestnenia pekné ce-
ny od vianočných škriatkov
práve od nášho sponzora spo-
ločnosti RAMA, to bolo aj vy-

stúpenie krasokorčuľiarov.
Najväčším zážitkom pre deti
bol Mikuláš, ktorý prišiel
na korčuľiach spolu s anjelom
a čertom, a mikulášskym vre-
com plným balíčkov.

Sme radi, že Zimný štadión
v Detve neobmedzuje svoju
činnosť len na hokejové aktivi-
ty, ale podobnými peknými
podujatiami sa sprístupňuje aj
širokej verejnosti, a v rámci
fungovania ľadovej plochy sa
tak stáva živým športoviskom
pre všetkých.

Miroslava Lendáková
Centrum voľného času
Trend, Detva

www.tikdetva.sk
☎ 045/ 545 9087
Fax: 045/ 545 9091,
e-mail:
tikdetva@tikdetva.sk

(Dokončenie z 1. strany)

vody, príliali pálenku, pridali omastok, prípadne nápoj ešte dochutili medom. Pálenku podávali hriatu, preto aj jej názov hriato. Ak sa hriato pripravovalo bez omastku, dobre chutilo aj vychladené.

Keď zvon ohlásil čas zasadnúť si k stolu, najmladší člen rodiny bežal pre vodu, najlepšia tečúca z potoka. Keď vstúpil do do miestnosti,

ČARO DETVIANSKÝCH VIANOC

zavinšoval rodine, za čo sa mu ušla minca, ktorú mu hodili do nádoby s vodou. Potom sa vodou všetci umyli, postupne od najstaršieho po najmladšieho, ale tak, aby nič nerozliali, lebo by mali blchy.

Až potom si zasadli k prestretému stolu. Večeru začínali modlitbou, tak ako sa na katolíkov patrí. Pri stole sa pamätalo aj na členov rodiny, ktorí ostali mimo rodiny alebo zomreli, tiež na tých, čo boli na cestách, preto na stól pridávali prázdny tanier a jedno miesto pri stole nechávali prázdne. Stól omotali reťazou, aby rodina držala pokope. Počas večere si na ňu kládli nohy. Od stola počas večere nesmel nikto odísť, aby od rodiny neodišiel, alebo nezomrel.

Jedlá kropili svätenou vodou a prežehnali ich. Ako prvé podala matka každému oblatku s medom a cesnakom. Zároveň na čelo urobila každému krížik s cesnakom namočeným do medu. Jedno je pre šťastie, druhé pre zdravie.

Podľa rozkrojených jablák sa predpovedalo zdravie. Ako horela sviečka, také boli predpovede pre život. Omrvinky z pečiva mali nadprirodzené vlastnosti a liečivú moc, preto sa odkladali a slúžili „na osohy“.

Keď sa navečerali, znova sa pomodlili a spoza stola odchádzali za matkou ako kurence za kvočkou. V minulosti gazda po večeri doniesol do izby veľký snop slamy, rozložil ho po zemi, na ňu si všetci polihali, až kým sa nezačali chystať na polnočnú omšu. Slama symbolizovala úrodu a týmto spôsobom si chceli zabezpečiť dobrú úrodu v nastávajúcom roku. Určitá podobnosť bola aj v tom, že aj Ježiš sa narodil na slame, a takto sa aj naši predkovia chceli ešte viac priblížiť tejto udalosti.

Tí, ktorí počas Vianoc navštívili Detvu, isto nezabudnú na polnočnú omšu.

Má jedinečnú atmosféru. Kostol sa naplní do posledného miesta malými aj tými skôr narodenými. Večné svetlo osvetľuje kostol a nad ľudovým betlehemom žiari hviezda, vókol vládne ticho a prítmie. Ten, kto chce, môžu podísť k betlehemu, ktorému dominuje jednoduchá maštalka s jasličkami, Božia rodina, traja králi, postavy Detvanov pastierov v typických krojoch, ktorí sa prišli pokloniť novonarodenému Ježiškovi.

Na začiatku bohoslužby prichádzajú do kostola betlehemci. Tri, štyri skupinky - dolníckí, horníckí, betlehemci zo Skliarova, z Piešťa, aj tí najmladší z detského folklórneho súboru Ratolesť. Betlehemci pastieri vstupujú do kostola a podľa kresťanskej tradície sa idú pokloniť Ježiškovi a privítať ho. Údery štrngál sa ozývajú chrámom a znejú ako tá najkrajšia melódia. Štrngalá každej skupiny majú iný zvuk, inú farbu. Betlehemci prichádzajú jeden za druhým, pri betleme aj pred oltárom pokľaknú.

Ticho polnoci prerušia údery hodín a zaznejú slávnostné fanfáry trúb. A potom chrám naplní svetlo, organ rozozvučí svoje pišťaly a krásne vianočné piesne rozoznejú chrám. Skôr ako

zaznie slovo Božie, zaznejú aj ľudové hudobné nástroje tohto regiónu fujara a pišťalka, kedysi typické nástroje miestnych pastierov. Melódie vyjadrujú spätosť s tradíciami tohto kraja. Ozívajú rok čo rok, znova a znova, naplňajúc srdcia všetkých, ktorých kroky v túto neskorú nočnú hodinu smerujú do Božieho svätostánku. Zvony zvonja v tomto čase akosi radostnejšie. Všetkým oznamujú radostnú novinu -

narodenie a príchod Spasiteľa Ježiša Krista.

25. decembra - Božie narodenie, prvý sviatok vianočný, je považovaný za najväčší sviatok v roku. Ako spomínajú tí najstarší pamätníci, aj Karol Anton Medvecký v monografii Detva, kedysi v tento deň ani nekúrili, nevarili, len čo dobytok nachovali. Deň prebieha v pokoji, každý sa zdržiava doma. Sú to sviatky rodiny.

Na druhý sviatok vianočný - deň Štefana, je celková atmosféra uvoľnenejšia. V Detve chodia v tento deň chlapi a muži šibať dievčatá. Keď prídu do domu zavinšujú a potom šibú dievčatá s brezovými prútikmi, ktoré si na tento účel pripravili tesne pred Vianocami. Šibanie má zabezpečiť, aby dievčatá boli po celý rok zdravé, šikovné a rezké.

Súčasťou tradičných pochôdzkových vianočných zvykov, ktoré sa v Detve dodnes zachovali v živej tradícii, je chodenie s betlehemom. Zachováva sa aj niektorých ďalších obciach Podpoľania, najmä Detvianskej Hute a Hriňovej.

Pôvodne betlehemské hry vznikli v stredoveku na podklade hier cirkevných, postupne v ľudovom prostredí čoraz viac nadobúdali svetský charakter. Chodenie s betlehemom má podobu pochôdzkového ľudového divadla. Betlehemci predstavujú pastierov oviec, ktorým anjel zvestoval narodenie a príchod Spasiteľa Ježiša Krista. Hra je obohatená o výjavy zo života pastierov, ľudovými piesňami a vinšmi. Postavami, ktoré v hre vystupujú sú Kresťan, Fedor, Stacho, Bača a Kubo. Detviansky Kubo je zaujímavý svojím zjavom, najmä odevom a maskou zhotovenými z ovčej kožušiny. Ostatní betlehemci sú oblečení do zimných detvianskych krojov, v rukách majú kyjaky, na nich štrngalá. Chodia po kruhu a v rytme chodze a spevu štrngalami udierejú o zem a vytvárajú tak jedinečnú hudbu.

Betlehemci prichádzajú do rodín v čase Vianoc, ako prvý vstupuje do domu Kresťan, nesie betlehem - malú podobu kostolíka s Ježiškom v jasličkách, postupne prichádzajú ďalší. Piesňami a vinšmi vítajú novonarodeného Ježiška a domácim želiajú pokoj, šťastie, zdravie a prosperitu. V Detve každoročne tento zvyk uchováva tri až päť skupín betlehemcov. Jedni sú z horného konca, druhý dolného konca, ostatní z osád Detvy. Ich vystúpenia sú čiastočne odlišné, najmä v tých častiach, ktoré dovoľujú improvizáciu.

Detva je jedna z mála lokalít, kde sa tradícia chodenia s betlehemom udržala dodnes.

Čoraz menej rodín však prijme betlehemcov do svojich príbytkov, preto sa niet čo diviť, že mladá strácajú chuť v tejto tradícii pokračovať. Otvoreme svoje dvere a príbytky týmto poslom Vianoc, privítajme ich, aby tento jedinečný zvyk neupadol do zabudnutia.

Text a foto: PhDr. Anna Ostrihoňová

Mesto Detva, J.G.Tajovského 7, Detva

vyhlasuje podľa § 5 zákona NR SR č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov

výberové konanie na obsadenie funkcie:

vedúci/ a oddelenia správy majetku Mestského úradu v Detve

Kvalifikačné predpoklady:

- vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa.

Iné kritériá a požiadavky:

- ovládanie zákonov, vyhlášok vo verejnej správe a z oblasti samosprávy, z oblasti správy majetku, schopnosť analyzovať mapové podklady, geometrické plány, nároky na majetko-právne vysporiadania, ovládanie prípravy zmlúv a zmluvných vzťahov, - koncepčné a strategické myslenie, samostatnosť v práci, ovládanie práce s PC na pokročilej úrovni, komunikatívnosť, svedomosť, zodpovednosť.

Predpokladaný nástup na výkon funkcie od 01.01.2012

Požadované doklady :

1. príhľadka do výberového konania,
2. profesijný štruktúrovaný životopis,
3. výpis 2 registra trestov nie starší ako tri mesiace,
4. overená kópia dokladu o najvyššom dosiahnutom vzdelaní,
5. písomný súhlas uchádzača k použitiu osobných údajov pre potreby výberového konania,
6. čestné vyhlásenie o spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu
7. písomný návrh koncepcie riadiacej práce OSM

Nepredloženie niektorého z požadovaných dokladov ie dôvodom na vyradenie uchádzača z výberového konania!

Príhľadku do výberového konania spolu s požadovanými dokladmi je potrebné doručiť osobne do podateľne Mestského úradu v Detve, alebo doporučenou poštou na adresu:

Mestský úrad, J.G.Tajovského 7, 962 12 Detva, v zalepenej obálke označenej heslom „Výberové konanie - vedúci oddelenia správy majetku - neotvárať“ do 08.12.2011 do 12.00 hodiny, tak aby bola zaevidovaná najneskôr k tomuto termínu v podateľni Mestského úradu v Detve.

Uchádzači, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady, ďalšie požadované predpoklady a predložia v určenom termíne všetky požadované doklady, budú na výberové konanie pozvaní písomne najmenej 7 kalendárnych dní pred jeho konaním.

Ing. Ján Šufliarský Ing. Jozef Ďurica
primátor mesta prednosta MsÚ
Detva

Spojená škola v Detve sa dočkala ďalšieho úspechu a ocenenia svojej práce v oblasti vzdelávania. V rámci iniciatívy Európska značka pre jazyky 2011, ktorú vyhlásila Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu, sme získali toto ocenenie s projektom „Jazykové vzdelávanie pre odbornú prax“. Sme tak jedna z dvoch škôl na Slovensku, ktorej sa tento úspech v roku 2011 podaril.

Podané iniciatívy hodnotila komisia zložená z expertov na jazykové vzdelávanie a hodnotila popri súlade s európskymi a národnými prioritami tiež komplexnosť projektov, ich pridanú

hodnotu a motivovanosť vo vzťahu k žiakom. Dôležitým faktorom bola tiež inovatívnosť a európska dimenzia projektu.

Spojená škola má značku kvality pre jazykové vzdelávanie

Podané iniciatívy hodnotila komisia zložená z expertov na jazykové vzdelávanie a hodnotila popri súlade s európskymi a národnými prioritami tiež komplexnosť projektov, ich pridanú

tívny Európska značka pre jazyky Evy Obžerovej. Projekt bol zároveň prezentovaný v rámci populudňajšieho workshopu zameraného na využívanie IKT vo vyučovaní.

V našom projekte sme predstavili celkovú filozofiu vyučovania cudzích jazykov v škole. Hlavným cieľom projektu je rozvíjať jazykové a odborné kompetencie žiakov a pedagogických zamestnancov Spojenej školy v Detve. Projekt sa zameriava tiež na rozvoj interpersonálnych kompetencií a prepájanie jazykového a odborného vzdelávania. Za najdôležitejšie inovačné prvky našej jazykovej iniciatívy považujeme integráciu odborného a jazykového vzdelávania, možnosť učiť sa jazyk nenútenou formou v rámci neformálneho vzdelávania,

Spojená škola v Detve ocenená v súťaži Cena kvality v mobilitách Leonardo da Vinci 2011

Spojená škola v Detve sa dočkala ďalšieho ocenenia kvalitnej práce v oblasti medzinárodnej spolupráce. V rámci druhého ročníka súťaže Cena kvality v mobilitách Leonardo da Vinci 2011 získala ocenenie za realizáciu projektu Medzinárodnou spolupracou k inovácii študijných odborov.

Súťaž vyhlasuje Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu a jej cieľom je oceniť kvalitné projekty v rámci programu Leonardo da Vinci. V tomto ročníku sa do súťaže zapojilo 10 projektov realizovaných pre žiakov i pedagogických zamestnancov. Odborná porota hodnotila manažment projektov, prínos mobility pre jej účastníkov ako aj ich certifikáciu. Dôležitým kritériom bola tiež inovatívnosť projektov, implementácia výsledkov projektu do výchovno-vzdelávacieho procesu ako aj udržateľnosť aktivít projektu.

Naša škola sa do súťaže zapojila s dvoma projektmi realizovanými v školskom roku 2010/2011 tak pre žiakov ako aj pre pedagogických zamestnancov. Oba projekty boli hodnotené pozitívne, víťazstvo sa nakoniec ušlo projektu v kategórii VETPRO. Išlo o projekt, v ktorom Spojená škola vystupo-

pedagogickým zamestnancom školy ako aj partnerských škôl v rámci 1. Slovenského strojárského klastra. Za najdôležitejšie výsledky projektu považujeme popri odbornom raste zúčastnených pedagógov tiež inováciu školských vzdelávacích programov a podnety pre zavedenie systému sebahodnotenia školy ako nástroja kvality.

Zástupcovia školy si prevzali ocenenie z rúk riaditeľky Národnej agentúry Programu celoživotného vzdelávania Mgr. Ireny Fonodovej v rámci konferencie „Kvalita vo vzdelávaní“ dňa 1. decembra v Žiline. Na konferencii, ktorej hlavným cieľom bolo prezentovať skúsenosti zo zavádzaním systému hodnotenia kvality vzdelávania sme vystúpili tiež s prezentáciou úspešného projektu ako aj s našimi skúsenosťami v tejto oblasti.

Toto ocenenie pre nás znamená výzvu ku kvalitnej práci v rámci medzinárodnej spolupráce, ktorá umožňuje žiakom i zamestnancom školy získať neoceniteľné skúsenosti a poznatky.

vala ako koordinátor a umožnil zúčastniť sa dvoch odborných výmen v Českej republike

Víťazstvo slovenských praktikantov v Jene

Žiaci Obchodnej akadémie, ktorí v septembri a októbri absolvovali odbornú stáž v Jene, získali zaujímavé ocenenie.

Pod vedením učiteliek pripravili rozhlasovú hru v rámci súťaže Europa hört hört, ktorú pripravilo informačné centrum Europe Direct, jedno z pracovísk našich praktikantov.

Súťaž nemala pevne stanovenú tému, úlohou bolo pripraviť pätnásť až dvadsaťminútovú rozhlasovú hru, ktorá bola nahrávaná v miestnom rozhlasu OKJ, Offener Hörfunkkanal Jena. Náš príspevok sa venoval jednotlivým krajinám Európskej únie, ich osobitostiam a silným stránkam. Formou dialógu vybraných krajín sediach v Európskom parlamente sme sa dotkli súčasných problémov Európskej únie. Hovorené slovo bolo doplnené hudbou, a to nielen typickými skladbami Európskej únie, ale tiež slovenskými piesňami. Po počtívom nácviku zasadlo 17. októbra osem stredoškôľakov zo Slovenska do rozhlasového štúdia a za pomoci rozhlasových technikov nahrali a spracovali svoju hru do konečnej podoby.

Presne o mesiac neskôr sa konalo v „Dome na múre“ v Jene slávnostné vyhodnotenie a vyhlásenie výsledkov. Zrejme zavážila odvaha našich žiakov popasovať sa s náročnými nemeckými textami a v konkurencii nemeckých zástupcov sa tešili z prvého miesta!

Blahoželáme a ďakujeme všetkým za-

ako aj zvyšovanie šance uplatniť sa na trhu práce našim absolventom, ktorí sú držiteľmi Europassu.

Pri realizácii projektových aktivít spolupracujeme s viacerými zahraničnými partnerskými organizáciami. Dlhodobým a stabilným partnerom je nemecká vzdelávacia organizácia Internationaler Bund Bildungszentrum Jena, s ktorou spolupracujeme od roku 2005 a zrealizovali sme už deväť odborných stáží pre žiakov a dve výmeny pre pedagogických zamestnancov. Postupne k nim pribudli ďalší partneri, predovšetkým stredné školy z Veľkej Británie, Českej republiky, Nórska, Portugalska, Slovinska a Talianska.

Za najdôležitejšie výsledky jazykovej iniciatívy považujeme počet žiakov a pedagógov, ktorí sa zúčastnili mobilitných akcií v rámci formálneho a neformálneho vzdelávania. Odbornú stáž v zahraničí absolvovalo 119 žiakov, návštevy Európskeho parlamentu sa zúčastnilo 147 žiakov a výmenných pobytov viac ako 40 žiakov. Ďalší žiaci profitujú z prítomnosti Comenius asistentov na škole ako aj zo skúseností pedagogických zamestnancov, ktoré nadobudli počas vzdelávania v zahraničí. Dôležitým výstupom sú aj vlastné učebné materiály, ktoré si pripravujú učitelia pre vyučovanie cudzích jazykov.

Škola plánuje pokračovať v existujúcich aktivitách a rozvíjať súčasné partnerstvo v oblasti formálneho aj neformálneho vzdelávania. Dlhodobým cieľom do budúcnosti je realizovať rozšírené jazykové vyučovanie v Obchodnej akadémii. S aktivitou sa začalo v školskom roku 2011/2012 vo vybraných odborných predmetoch.

Ing. Valéria Čiamporová

JUBILEJNÝ ZLATÝ KLÚČIK DETVA 2011

„Bola raz malá, malá hviezdička“ ... **táto zvučka zaznela po prvý krát na festivale detí v speve detskej a modernej piesne ZLATÝ KLÚČIK v Detve pred štyridsiatimi rokmi.**

V nedeľu popoludní (27. novembra 2011) si na jeho začiatky zaspomínala prvá riaditeľka Domu pionierov a mládeže (terajší CVC

vodné slovo mal konferencier Peter Slovák, absolvent Fakulty dramatických umení, Akadémie umenia v Banskej Bystrici a tak-

TREND). Prvé ročníky deti sprevádzala hudobná skupina MERYTAN s kapelníkom Stanom Hupianom st., potom ich vystriedal SEXTET s Jánom Ligenzom, nasledovala skupina IVAN2 s Ivanom Ivanom a Stanislavom Hupianom ml. a od roku 2009 interpretov Zlatého klúčika doprevádzala orchester pod vedením Vladimíra Dianišku.

Konkurzu jubilejného ročníka za 40-ročné obdobie sa zúčastnilo najmenej žiakov a preto na festivalovom koncerte vystúpilo len 11 žiakov detvianskych základných škôl. Speváciovia z I. kategórie zaspievali detské pesničky, v II. kategórii to boli piesne interpretov populárnej hudby. Hudobné podklady súťažných piesní pripravili Stanislav Hupian ml. a Igor Krajčí. Aranžmán pesničiek upravil Vladimír Dianiška, sprie-

tiež člen folklórneho súboru Detva.

Hostom festivalu boli malí kúzelníci z krúžku KC A. S. TRIK KLUB Martinko Hodúf a Nina Kulišáková. Krásne vlastné skladby zazneli v podaní absolventov ZUŠ S. Stračinu zo skupiny Téma neznáma Štefana Václavíka, Mateja Smutného a Tomáša Belku.

Odborná porota pod vedením Andrei Lalíkovej zo ZUŠ S. Stračinu a členov - Júlii Ostrolúckej a Jozefa Hanusku určila poradie víťazov:

I. kategória - žiaci od 6 do 10 rokov

1. miesto: Jágerská Lenka, I. ZŠ Detva - Cesta do rozprávky

2. miesto: Gábríšová Viera, IV. ZŠ Detva - Kam pláva moja posteľ, keď spím

3. miesto: Klinec Vojtech, I. ZŠ Detva - Poškólník

II. kategória žiaci od 11 do 15 rokov

1. miesto: Lalík Miroslav, I. ZŠ Detva - Ja ťa nájdem

2. miesto: Kováč Marek, I. ZŠ Detva - Than a band

3. miesto: Lojová Sofia, III. ZŠ Detva - Horehronie

Na záver sa patrí poďakovať všetkým interpretom festivalu,

sprievodnej hudbe, hostom, divákovi za skvelú atmosféru a sponzorovi festivalu SLÁVII TOOLS, a. s. Detva za finančnú podporu našim mladým talentom.

Veríme, že v Detve je ešte veľa mladých talentov, ktoré radi spievajú, Zlatý klúčik nezanikne a bude pokračovať ešte ďalších 40 rokov a možno aj v novo zrekonštruovaných priestoroch KC.

Text a foto:
Adela Hlauková

Prijatie 75-ročných jubilantov

V živote sú krásne chvíle, ktorým treba úctu vzdať, veršom, slovom vďaka a piesňou, zdravím, šťastím popriať.

Takáto chvíľa nastala v utorok 6. decembra popoludní, kedy sa v Obradnej sieni nášho mesta uskutočnila milá slávnosť - prijatie jubilantov, ktorí v II. polroku 2011 oslávili významné životné jubileum, 75. narodeniny.

Z pozvaných 44 jubilantov prijali pozvanie a zúčastnili sa nasle-

umocnil aj kultúrny program, v ktorom vystúpili členovia Zboru pre občianske záležitosti Človek človeku pri MsZ a deti z detského folklórneho súboru Rozmarínček pri Základnej škole na Kukučinovej ulici. Súčasťou slávnosti bolo aj posedenie jubilantov v za-

dovní jubilanti - Jozef Peknušiak, Vladimír Bečár, Peter Môtovský, Ivan Vlček, Marta Hukelová, Elena Sedlačíková, Ľudovít Šrámka, Pavel Gužmer, Milan Praslička, Ján Melich, Hermína Seidlová, Amália Lalíková, Emília Oláhová, Tomáš Dedinský, Anna Husáriková, Amália Vasilčíňová, Ján Mésároš.

Jubilantov pozdravil a slávnostný príhovor predniesol primátor mesta Ing. Ján Šufliarský. Potom sa jubilanti zapísali do pamätnej knihy a zároveň z rúk primátora mesta prijali vecné darčeky a kvety. Slávnostnú chvíľu

sadacej miestnosti Mestského úradu, na ktorom si jubilanti zaspomínali na rôzne chvíle zo svojho života a spoločne si aj zaspievali obľúbené ľudové piesne za hudobného doprovodu Jožka Uhrina a speváčky Anky Hudecovej.

Všetkým jubilantom aj touto cestou srdečne blahoželáme a do ďalších rokov života im prajeme veľa zdravia, šťastia a rodinnej pohody v kruhu rodiny, blízkych a priateľov.

Anna Kucejová
tajomníčka ZPOZ-u

Zlatý klúčik, víťazi

v predaji od 14.11.2011

KC A.Sládkoviča, Detva

nedeľa 18.12.2011, 15h

predpredaj: KC Detva

045 / 54 555 81, hroncekova@kcdetva.sk

7 €

9 € po 12.12.

TEKVICOVÁ NOC

Bol taký obyčajný deň. Streda 16.11.2011. Deti z I. stupňa vchádzali do budovy školy akosi viac vybalené. Niektoré to zvládali samé, iným pomáhali rodičia.

Pýtate sa prečo? Pretože okrem školských tašiek si so sebou priniesli spacáky, nafukovačky, vankúšiky a tí najmenší aj nejakú tú plyšovú hračku.

Už ste uhádli? Áno, dnes celý prvý stupeň spal v škole. A aby sa deti nebáli v tmavých triedach, rozhodli sa, že si tie triedy a chodby vyzdobia.

A tak žiaci z nultého ročníka si ozdobili triedu strašidielkami, prváci spolu s druhákmi si vyrobili čarodejnícke klobúčiky a ujo školník im pomohol vyrezať tekvicu. Tretiaci si na pomoc zavolali rodičov a na triednej besiedke okrem rôznych iných úloh vyrezali úžasné tekvice. K nim sa pridali aj štvrtáci, ktorí s triednou pani učiteľkou vyrobili halloweenké svetielka a mohlo sa ísť spať. Ale ešte sa deti navečerali, trochu si zatancovali na diskotéke, ktorá bola v telocvični pre 2. stupeň.

A keď v škole utíchol hluk, rozbehla sa nočná hra tmavými chodbami školy. Deti to zvládli perfektne a po vyhodnotení nočnej hry sa rozpíchlí do svojich tried, kde sa uložili spolu so svojimi triednymi učiteľkami a pani vychovávateľkami spať. Noc prebehla bez problémov, pretože deti vedeli, že v škole s nimi spia aj najstarší žiaci deviatiaci, ktorí tušiac, že už to nikdy nezažijú, si to chceli vyskúšať. A páčilo sa. Nielen im, ale aj deťom a tiež pedagógom.

Ráno sa vstávalo trochu ťažšie, ale všetky deti to zvládli na výbornú. Dojedli sa zvyšky od večere, zbalili sa spacáky, nafukovačky, vankúšiky, hračky a deti po príchode rodičov odišli domov.

A pýtate sa či boli aj slzičky? Boli. Ale kto plakal to ostane tajomstvom medzi učiteľkou a deťmi.

...A na rok už isto nebudú.

Mgr. Zdena Jamnická
Základná škola
Alexandra Vagača
Ul. Štúrova č. 12, Detva

Zmeňte teraz Vaše peniaze na zlato!!

*Chcete byť vlastníčkmi fyzického zlata?
Kríza stále trvá, chcete Vaše peniaze zchrániť pred jej vplyvom?*

Teraz je ten správny čas, každý má právo voľby.

Ponúkame Vám možnosť otvoriť si bankový účet krytý čistým 999,9/1000 (24 karátovým) zlatom z renomovanej švajčiarskej zlievarne Argor Heraeus. Bankový účet GOLDCONTO Vám umožníme zriadiť si vo WIENER PRIVATBANK SE, Parkring 12, A-1010 Viedeň →serióznosť, istota, kontrola a diskretnosť

- ◆cena zlata dynamicky rastie
- ◆nie je ovplyvnená politickými systémami
- ◆nie je závislá na žiadnej mene

Rozhodli ste sa už...?

"Stretnúť sa je začiatok; ostať spolu je vývoj; spolupracovať je úspech." Henry Ford

Dohodnite si stretnutie a bezpečne investujte do zlata...

Ing. Pavol Smilek, PhD. zlatabanka@gmail.com

☎ 0904 906961, 0915 451861

Vďaka Vám!

Viac ako tisíc štyristo občanov mesta Detvy a okolia očakávalo oznam v mestskom rozhlase, kedy si budú môcť prevziať pomoc v podobe potravín, aby si takto aspoň trochu vylepšili svoju životnú úroveň. Správa prišla včas, informovala kde a kedy budú tieto potraviny vydané tým, čo na ne mali nárok.

Sme radi, že pracovníci MsÚ v dňoch 24. a 25. novembra a potom 28. novembra až 1. decembra bez akýchkoľvek problémov zvládli túto náročnú úlohu všetkých uchádzačov ocenenú známku **výborná**.

Chceme sa Vám touto cestou všetkým pracovníkom MsÚ, ktorí ste nám s ochotou a profesionálnym prístupom rozдали to o čo sme Vás pred viac ako dvoma mesiacmi požiadali, pekne poďakovať za túto prácu. Spôsob akým ste to vykonali hovorí nielen o Vašom citlivom prístupe k nám, ktorí sme sa v spomínané dni s Vami stretli.

Myslíme si, že táto vďaka Vám právom patrí!

Pavel Sabó
a vďační občania Detvy a jej okolia

Komisia mládeže vzdelávania a športu pri MsZ v Detve vybrala

V prvej kategórii za zásluhy a rozvoj športu boli ocenení Ivan VI-

-hokejistu, ktorý sa zúčastnil XVII. zimných olympijských hier v Lille-

Trend za milé prijatie. Zdôraznila „ Je pekné, keď si predstavitelia mesta všímajú mladých, ktorí svoj voľný čas venujú športovým aktivitám a šíria dobré meno nášmu mestu, i trénerov, ktorí pracujú s mládežou a sú často mimo svojej rodiny. Bolo by pekné pokračo-

Detva oceňovala športovcov

Mesto Detva sa aj v tomto roku rozhodlo oceniť športovcov za ich reprezentáciu mesta doma i v zahraničí. Nezabudlo ani na svojich bývalých športovcov a trénerov, ktorí sa venujú príprave mládeže na športovú kariéru.

štyroch z navrhovaných kandidátov na ocenenie „Za zásluhy a rozvoj športu“ , štyroch aktívnych športovcov v kategórii „Najlepší

ček, Mgr. Eva Ďuricová, Viera Zlatoňová, Ing. Vladimír Golian.

V kategórii najlepší športovec roka si ceny odniesli Bc. Mária

športovec roka“ a jedného kandidáta do „Siene slávy“. Mesto Detva v spolupráci z CVC Trend pripravilo slávnostné odovzdávanie cien 30. septembra 2011 v obradnej sieni MsÚ v Detve. Ocenenia a plakety odovzdával primátor mesta Detva Ing. Ján Šufliarský.

Homolová z Klubu športovej gymnastiky v Detve, Lenka Budáčová z Mestského volejbalového klubu v Detve , Sára Slobodová z Karate klubu v Detve a Erik Chalupský z HC 07, s.r.o. Detva.

Do siene slávy v tomto roku komisia vybrala Dušana Pohorelca

hammeri.

Mgr. Eva Ďuricová sa v mene všetkých prítomných športovcov poďakovala MsÚ v Detve, členom KMVaŠ pri MsZ v Detve a CVC

vať v začatej tradícii, ktorá by pôsobila motivačne pre mladú generáciu“.

Anna Budáčová

Deti na korčuliach

Dňa 21.11.2011 úspešne ukončili pani učiteľky Materskej školy A. Bernoláka v Detve kurz korčuľovania, ktorý prebiehal na zimnom štadióne.

Materská škola so športovým zameraním už niekoľko rokov organizuje kurz korčuľovania, o ktorý majú rodičia veľký záujem. To, že deti majú v sebe veľa energie a záujem o pohyb, dokazovali na ľade desať dní. Posledný deň deti predviedli svojim rodičom, čo sa naučili a za získané zručnosti boli aj odmenené.

A.Fáberová

Mesto Detva a Kultúrne centrum A. Sládkoviča
Vás pozývajú na

VITAJ ROK 2012

Sobota 31. december 2011
o 23,00 hod.

diskotéka
primátorský punč
polnočný príhovor primátora Mesta Detva
ohňostoj

Fontána pri KC A. Sládkoviča Detva

MESTO DETVA a KULTÚRNE CENTRUM A. SLÁDKOVIČA
Vás pozývajú na

VIANOČNÝ JARMOK

17. december 2011

príslušnosť pri Kultúrnom centre A. Sládkoviča v Detve

KOLEDNÍCI

11. ročník prehliadky vianočných, novoročných hier a kníed
Tradičná ľudová kultúra a deti Stredoslovenského kraja

Sobota - 20:00 h
Otvorenie jarmoku primátorom Mesta Detva
Koncert dychovej hudby DETVA

VINŠUJEME VÁM...

Prílohy k novinám:
- Detva - horáckí a dolníckí DFS Slniečky, Skámarov, Lažek, Pešť
- Dúbravky, Sládkovské Lúky
- Križáček, Korymbóky, Púderovské
- Práškovi, Štrbáňovci, Sulajovci, Priehalčova, JS Práškovičan
- Detviansky Huta - Strád, Prch, Komárna, Šušiarovsko
- Látky, Love nad Rymavcou

www.kolednici.sk

Prílohy k novinám:

Prílohy k novinám:

FRAGILE - Kvalitné ceruzky A. Sládkoviča
Kvalitné ceruzky slovenskej výroby

Prílohy k novinám: 2012
Prílohy k novinám: 2012
Prílohy k novinám: 2012

Prílohy k novinám: 2012
Prílohy k novinám: 2012
Prílohy k novinám: 2012

KARATE

Výsledky Našich karatistov na Medzinárodnom turnaji Kachikan Cup Nitra 26.11.2011:

Patrik Klimko - kat. 8 - 9 R - 25 kg 3.miesto
Karolina Klimková - kat.10 - 11 R - 30 kg 2.miesto
Martina Ďalogová - kat. 10 11 R - 40 kg 1.miesto
Romana Gáboríková kat. 12 - 13 R - 40 kg 3.miesto

Tohto slávnostného podujatia sa zúčastnil aj primátor mesta Detvy pán Ing. Ján Šufliarsky.

Ocenenie najlepších športovcov roka 2011 si prevzala aj naša karatistka, aktuálna majsterka Slovenska, víťazka a medailistka rôznych medzinárodných turnajov, **Sára Slobodová**.

Dňa 30.11.2011 mesto Detva oceňovalo najlepších športovcov a osobnosti za rozvoj športu..

Srdečne jej gratulujeme a želáme veľa ďalších športových úspechov!

Dušan Sloboda

Majstrovstvá kadetov a juniorov 3.12.2011 v Trnave sa nezaobišli bez našich karatistiek Nikoly Mikušovej a Natálie Letríkovej. Spomínaná druhá v poradí Natálka si v ťažkej konkurencii vybojovala krásne druhé miesto. U Niky Mikušovej je úspech už postup na MSR keď že, sa karate venuje len rok a pol. Vicemajsterka Slovenska srdečne gratulujeme!

Dušan Sloboda

MÁTE DOMA ŠOFÉRA?

HEĎÁTE PRAKTICKÝ DARČEK?

DARUJTE MU DARČEKOVÚ POUKÁŽKU

NA NÁKUP DIAŇIČNEJ NÁLEPKY
NA ROK 2012 (SK, CZ, A)

V TURISTICKO-INFORMAČNEJ KANCELÁRII V DETVE
V CK KATKA TOURS V DETVE, NA KAPUSTNÍCIACH

Detvianske noviny - bezplatne distribuovaný mesačník o živote v Meste Detva. Vydavateľ v spolupráci s Mestom Detva a redakcia: TIK Detva, Ul. M. R. Štefánika 3214/ 2E, 962 12 Detva ☎ 045/ 545 9087, fax 045/ 545 9091, e-mail: tikdetva@tikdetva.sk, detvianskenoviny@tikdetva.sk. Zodpovedná redaktorka: Mária Fekiačová ☎ 045/ 545 9087, fax 045/ 545 9091. Pre press a tlač: Vydavateľstvo VOX® PRESS, s.r.o., Ladomerská Vieska 145, P.O.Box 20, 965 20 Žiar nad Hronom ☎ 0905 168 576, mail: vox@vox.sk. Registrácia: MK SR, evidenčné číslo: EV 4386/ 11.